

О. ХЕНРИ ВОЖДА НА ЧЕРВЕНОКОЖИТЕ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Добре я бяхме намислили, ама... Но чакайте да ви разкажа отначало. Двата с Бил Дрискол се бяхме разшетали на юг, в Алабама, и точно тогава ни хрумна тази гениална мисъл — да отвлечем някое дете. Изглежда, както казваше после Бил, това е станало „в момент на временно умоизпарение“, но ние го разбрахме много по-късно.

Имаше там едно градче, равно като тепсия, а му викаха Бърдо. В него живееха едни безобидни и самодоволни селяндури, каквито надали ще се намерят другаде.

Ние с Бил имахме към шестстотин долара общ капитал, а ни трябваша точно още две хиляди, да направим заварка с едни парцели в Западен Илинойс. Обмислихме въпроса пред вратата на хотела. Челядолюбието, разсъждавахме ние, е силно развито в полуселските общини; затова, а и по други причини, планът ни за отвлечането може да се осъществи по-лесно тук, отколкото в радиуса на действие на вестниците, които в такива случаи разпращат навред преоблечени репортери, за да вдигат повече шум. Знаехме, че градчето не може да ни подгони с нещо по-страшно от стражари и, да кажем, няколко слабохарактерни хрътки и някоя и друга остра бележка в местния „Фермерски бюджет“. Значи, всичко изглеждаше наред.

Избрахме си за жертва единствения син на един от най-видните граждани на име Ебинизър Дорсит. Бащата беше почтен човек и голяма пинтия, любител на просрочени полици, изряден и неумолим събирач на парса в черквата. Синът беше десетгодишен хлапак с изпъкнали лунички по лицето и коса с такъв цвят, какъвто има корицата на списание, което си купувате от будката, когато бързате да хванете влака. Ние си правехме сметка, че Ебинизър като нищо ще даде две хиляди долара откуп за сина си. Но чакайте да ви разкажа.

На около две мили от градчето имаше едни възвишения, обрасли с гъсти кедрови храсти. На задния склон на тези възвишения имаше пещера. В нея си оставихме продуктите.

Една вечер, след залез слънце, тръгнахме с каручка към къщата на стария Дорсит. Хлапето беше на улицата и замеряше с камъни едно котенце на отсрещната ограда.

— Ей, малкия — вика му Бил, — искаш ли да получиш кесийка бонбони и да се повозиш?

А онова взе, че светна Бил право в окото с парче тухла.

— Това ще струва на стария още пет стотака — казва Бил и прекрачва през колелото.

Хлапето се дърпа и съпротивява като мечка от средна категория, но в края на краищата ние го затиснахме на дъното на каручката и офейкахме. Откарахме го в пещерата и вързахме коня в кедровите храсти. Когато се стъмни, закарах каручката в селцето, отдето я бяхме взели — на три мили от пещерата, — и после се върнах пеша.

Гледам, Бил лепи лейкопласт по изподраната си и изпожулена физиономия. Зад голямата скала до входа на пещерата гори огън и хлапето, затъкнало две ястребови пера в рижата си коса, наглежда кафето на огъня. Пристъпям аз към него, а то се прицелва в мен с една пръчка и казва:

— Виж го ти! Как смееш, проклети бледолики, да влизаш в лагера на Вожда на червенокожите, Ужаса на прерията?

— А, сега той се укроти — казва Бил и запретва крачоли, да разгледа ожулените си пищали. — Играем на индианци. Циркът на Бъфало Бил е нищо в сравнение с нас — все едно да гледаш изгледи от Палестина в магическия фенер в общината. Аз съм старият трапер Хенк, пленник на Вожда на червенокожите, и на разсъмване ще бъда скалпиран. Боже помози, това хлапе рита като бясно!

Да, сър, момчето очевидно се забавляваше много добре. Този живот в пещерата дотолкова му харесваше, щото беше забравило, че то самото е пленник. Веднага ме кръсти Змийското око, разузнавача, и обяви, че когато неговите храбри воители се върнат от бойния си път, аз ще бъда изгорен на кладата при изгрев слънце.

После седнахме да вечеряме. Детето си натъпка устата с хляб и бекон, че като се разприказва. Дръпна една реч горе-долу от тоя род:

— Тука страшно ми харесва. Никога досега не съм живял на открито; но по-рано имах питомна сарига, а на последния си рожден ден навърших девет години. Много мразя да ходя на училище. Плъховете изядоха шестнайсет яйца от шарените кокошки на лелята на Джими Талбът. В тази гора има ли истински индианци? Дайте ми още сос. Вятърът от какво става? Нали от това, че дърветата се люлеят? Ние имахме пет кутрета. Хенк, защо носят ти е толкова червен? Баща ми е пълен с пари. Звездите парят ли? В събота натупах два пъти Ед Уокър. Не обичам момичетата. Жаби се ловят само с връв. Биковете могат ли да реват? Защо портокалите са кръгли? А има ли кревати в

пещерата? Еймъс Мъри има шест пръста на крака. Папагалът може да говори, но маймуната и рибата не могат. Колко и колко прави дванайсет?

Всеки пет минути малчуганът се сещаше, че е страшен червенокож, грабваше пушката си, тоест пръчката, и се прокрадваше на пръсти до входа на пещерата да дебне разузнавачите на омразните бледолики. От време на време надаваше боен вик, който караше стария трапер Хенк да потреперва. Хлапето беше взело страха на Бил още от самото начало.

— Вожде — казвам му аз, — не ти ли се ще да се върнеш у дома?

— За какъв дявол да се връщам? — отвръща то. — В къщи не ми е интересно. И мразя да ходя на училище. Искам да живея в планината. Нали няма да ме върнеш в къщи, Змийско око?

— Засега не — казвам. — Ще поживеем малко тук в пещерата.

— Това е добре — казва Вожда. — Екстра работа! Никога не ми е било толкова весело и интересно.

Легнахме си към единадесет. Постлахме на земята няколко големи одеяла и юргани и се мушнахме в тях — Вожда на червенокожите в средата, а ние от двете му страни. Три часа не ни остави да заспим; счуеше ли му се, че пуква клечка или шумва шумка, детето си въобразяваше, че шайка разбойници се прокрадва към пещерата и току скачаше, грабваше пушката си и съскаше ту в моето ухо, ту в ухото на Бил: „Шшшт!“ Най-после аз се унесох в неспокоен сън и ми се присъни някакъв червенокож пират, който ме отвлича и ме връзва на едно дърво.

Точно на разсъмване ме събудиха страшни писъци. Пищеше Бил. Това не бяха крясъци, викове, вой или рев, каквито може да се очакват от мъжко гърло, а просто срамни, непоносими, унижителни писъци, каквито надават жените, когато видят привидение или гъсеница. Ужасно е да слушаш — и то на разсъмване, в пещера — такъв як, безумно смел, едър мъжага да пищи така невъздържано.

Скочих да видя какво става. Вожда на червенокожите седеше на гърдите на Бил, увил косите му в едната си ръка. В другата държеше острия туристически нож, с който си режехме бекона, и не на шега се мъчеше да свали скалпа на Бил — съгласно присъдата, която бе произнесъл над него предната вечер.

Аз взех ножа на хлапака и го сложих пак да легне. Но от този миг духът на Бил беше сломен. Той се сви в своя край на постелята и докато детето беше при нас, нито веднъж не можа да затвори очи и да заспи. Аз задряхах за малко, обаче при изгрев слънце си спомних какво беше казал Вожда на червенокожите: че ще ме изгори на клада, щом слънцето се появи. Не че бях неспокоен или се боях, но все пак станах, запалих си лулата и се облегнах на един камък.

— Защо ставаш толкова рано, Сам? — попита ме Бил.

— Кой, аз ли? — казвам. — А, нещо ме боли рамото, та рекох, че ще ми помине, ако стана.

— Лъжеш! — казва Бил. — Страх те е, това е то. Той каза, че ще те изгори при изгрев слънце и ти се боиш, че ще изпълни заката си. И ще я изпълни, стига да намери кибрит. Това е просто ужас, Сам. Мислиш ли, че някой ще даде пари, за да върне в къщи такъв бяс?

— Разбира се — казвам аз. — Родителите най-много обичат такива калпазани. Хайде ставайте и двамата и пригответе закуската, а през това време аз ще се кача до върха да поразузная.

Качих се на върха и обиколих с поглед близките околности. По посока на градчето очаквах да видя яките селянци, въоръжени с коси и вили, да кръстосват полето, търсейки подлите похитители. А видях една спокойна гледка, оживявана само от един-единствен орач, който ореше със сиво муле. Никой не ръчкаше с куки по реката; никакви конници не се стрелкаха насам-натам и не съобщаваха на отчаяните родители, че все още няма никаква вест. Сънният захлас на горите унасяше тази част от Алабама, която се простираше открита пред очите ми. „Може би — рекох си — още не са разбрали, че вълците са грабнали малкото агънце от кошарата. Господ да е на помощ на вълците!“ — помислих си и се спуснах надолу за закуска.

Когато наближих пещерата, гледам, Бил се опрял гърбом на стената и едва диша, а малчуганът се кани да го цапардоса с камък, голям почти колкото кокосов орех.

— Взе, че ми пусна във врата врял картоф — обясни Бил — и после го размаза с крак. Аз пък го нашамаросах. Имаш ли някакво огнестрелно оръжие, Сам?

Аз взех камъка от момчето и горе-долу изгладих недоразумението.

— Ще те наредя аз тебе! — казва то на Бил. — Няма човек, който да е посегнал на Вожда на червенокожите и да не си е платил за това. Пази се!

След закуска хлапето измъква от джоба си парче кожа, омотано с канап, и излизайки от пещерата, размотава канапа.

— Какво ли си е наумило сега? — пита тревожно Бил. — Мислиш ли, че може да избяга, Сам?

— Няма такава опасност — казвам аз. — Явно, че не е домашарче. Обаче ние трябва да измислим някакъв план за откуп. Доколкото забелязах, в градчето не са особено обезпокоени от неговото изчезване, но може би още не са усетили, че го няма. Не е изключено родителите му да мислят, че е останал да преспи у леля Джейн или у някой от съседите. Във всеки случай днес няма как да не разберат. Довечера трябва да пратим на бащата писмо и да поискаме двете хиляди долара за откуп.

В този миг чухме нещо като боен вик, какъвто може би е надал Давид, когато е нокаутирал шампиона Голиат. Какво, мислите, беше извадил от джоба си Вожда на червенокожите? Прашка. И сега я въртеше над главата си.

Аз се сниших и чух тъп, тежък удар и въздишка, каквато издава кон, когато му сваляш седлото. Камъкът, голям колкото яйце, беше ударил Бил точно зад лявото ухо. Той се свлече и падна в огъня право върху тенджерата с вряла вода за миене на съдовете. Измъкнах го от огъня и половин час го свестяхах със студена вода.

Лека-полека Бил дойде на себе си, попипа се зад ухото и каза:

— Сам, знаеш ли кой е любимият ми герой от библията?

— По-спокойно, по-спокойно — казвам аз. — След малко ще дойдеш в съзнание.

— Цар Ирод — казва той. — Сам, ти да не тръгнеш нанякъде и да ме оставиш самичък. Недей, за бога!

Излязох от пещерата, хванах малчугана, че като го разтърсих, чак луничките му задрънчаха.

— Ако не се държиш както трябва — казвам му, — още сега ще те отведа в къщи. Е, ще слушаш ли, или не?

— Аз само на шега — цупи се той. — Не съм искал да нараня стария Хенк. Ама той защо ме удари? Ще слушам, Змийско око, само не ме пращай у дома и ми разреши да играя днес на разузнавач.

— Тази игра не я знам — казвам аз. — Разрешете въпроса с господин Бил. Днеска той ще ти бъде другарче в игрите. Аз заминавам за малко по работа. Хайде сега иди се сдобри с него и му се извини, че го удари. Иначе отиваш право в къщи.

Накарах ги да си стиснат ръце, после дръпнах Бил настрана и му обясних, че отивам в Тополите, малкото селце на три мили от пещерата, за да разбера как гледат в градчето на отвличането. Казах му също, че ще е най-добре още същия ден да пратим ултимативно писмо на стария Дорсит, с което да поискаме откупа и да му посочим как точно трябва да бъде платен.

— Ти знаеш, Сам — казва Бил, — че винаги съм бил готов да мина през огън и вода за теб — окото ми не е трепвало при земетресения, игри на Покер, динамитни взривове, полицейски хайки, обири на влакове и циклони. Никога от нищо не съм се страхувал, докато не отвлякохме тази двунога бомба. Ще ме довърши, ти казвам. Моля те, Сам, не ме оставяй дълго с него.

— Аз ще се върна по някое време следобед — казвам му. — А докато се върна, ти го забавлявай и гледай да слуша. Хайде сега да напишем писмото до стария Дорсит.

Взехме лист и молив и започнахме да съчиняваме писмото, а през това време Вожда на червенокожите, загърнат с одеяло, пазеше входа на пещерата, крачейки напред-назад. Със сълзи на очи Бил започна да ме моли да сме намалели откупа от две хиляди на хиляда и петстотин.

— Нямам никакво намерение — казва ми — да подценявам прословутата в морално отношение родителска обич, но все пак имаме работа с човек, а нима е човешко да поискаш от когото и да било две хиляди долара за тази луничава дива котка? Аз съм готов да опитаме за хиляда и петстотин. Разликата можеш да пишеш на моя сметка.

За да успокоя Бил, аз се съгласих, а после двамата скалъпихме такова писмо:

„До господин Ебинизър Дорсит

Скрили сме момчето ви на едно място далеч от града.

Безполезно е да го търсите — не само вие, но и най-опитните детективи няма да могат да го намерят.

Окончателните и единствени условия, при които можете да си го приберете, са следните: за връщането му искаме хиляда и петстотин долара в по-едри банкноти; парите трябва да бъдат оставени на същото място и в същата кутия, гдето ще бъде оставен и вашият отговор — уточнението по-долу. Ако приемате тези условия, изпратете писмен отговор по човек — само един — в осем и половина тази вечер. След брода на Бухалската река по пътя към Тополите има три големи дървета на по стотина крачки едно от друго досам оградата, дето върви покрай пшеничните ниви отдясно. Под кола на оградата, който е срещу третото дърво, вашият пратеник ще намери малка картонена кутийка.

Той трябва да сложи отговора в тази кутийка и да се върне незабавно в града.

Ако се опитате да извършите някоя подлост или не изпълните гореказаните искания, никога вече няма да видите сина си.

Ако платите исканата сума, той ще ви бъде върнат жив и здрав в разстояние на три часа. Тези условия са окончателни и не ги ли приемете, няма да получите повече никаква вест от нас.

Двама разбойника“

Надписах аз адреса на Дорсит и сложих писмото в джоба. Но когато вече се канех да тръгна, хлапето се приближава до мен и казва:

— О, Змийско око, нали ми разреши да играя на разузнавач, докато те няма?

— Играй, разбира се — викам му. — И господин Бил ще поиграе с теб. Как се играе тази игра?

— Аз съм Черния разузнавач — казва Вожда на червенокожите — и трябва да отида с кон до укреплението и да предупредя поселниците, че индианците идват. Омръзна ми да бъда индианец. Искам да стана разузнавач!

— Добре де — казвам аз. — В това няма нищо лошо. Господин Бил ще ти помогне да осуетиш нападението на досадните диваци.

— Аз какво трябва да правя? — пита Бил и поглежда подозрително хлапето.

— Ти ще си конят — казва Черния разузнавач. — Застани на четири крака. Как ще яздя до укреплението без кон?

— Добре ще е да го позанимаваш — казвам му, — докато приведем в изпълнение нашия план. Отпусни се де.

Бил застава на четири крака и започва да гледа като заек, хванат в капан.

— Далече ли е укреплението, дете? — пита пресипнало той.

— Деветдесет мили — казва Черния разузнавач. — И ще трябва да препускаш по-бързо, за да стигнем навреме. Хайде, дий!

Черния разузнавач се мята на гърба на Бил и забива пети в хълбоците му.

— За бога, Сам — вика Бил, — гледай да се върнеш колкото може по-скоро. Защо ли определихме такъв откуп? Не биваше повече от хиляда. Ей, стига си ме ритал, че като скоча, така ще те загрея!

Аз отидох в Тополите, позавъртях се в пощата и в дюкяна и се поразговорих с фермерите, които идваха на пазар. Един бакенбардест ми разправи, че доколкото разбрал, целият град бил разтревожен, защото детето на Ебинизър Дорсит било изчезнало или откраднато. Повече не ми трябваше. Купих си малко тютюн, попитах между другото колко дават граха, пуснах незабелязано писмото в кутията и излязох. Началникът на пощата ми каза, че след час ще мине куриерът и ще вземе пощата за града.

Когато се върнах в пещерата, Бил и момчето ги нямаше никакви. Претърсих навред около пещерата, осмелих се дори да пусна един-два йодлера, но никакъв отговор. Тогава запалих лулата и седнах на една мъхеста бабуна да чакам развоя на събитията.

След около половин час чух шумолене в храсталака и Бил, едва държейки се на крака, се появи на полянката пред пещерата. Зад него пристъпяше безшумно като разузнавач хлапето, ухилено до уши. Бил се спря, свали шапката и отри лицето си с червената носна кърпа. Хлапето се спря на две-три крачки зад него.

— Сам — казва Бил, — сигурно ще кажеш, че съм дезертьор, но не мога повече. Аз съм голям човек с много мъжки качества и ме бива в самоотбраната, но понякога всичко отива по дяволите — и самочувствие, и авторитет. Хлапето го няма вече. Отпратих го у дома.

Някога — продължава Бил — е имало мъченици, които са били готови по-скоро да умрат, отколкото да се откажат от любимия си занаят. Но никой от тях не е бил подлаган на такива свръхестествени мъчения, каквито изпитах аз. Направих всичко, за да остана верен на нашия разбойнически устав, но и моите сили имат граница.

— Ама какво се е случило, Бил? — питам го аз.

— Препусках с ездача на гърба деветдесет мили до укреплението — нито педя по-малко — казва Бил. — После, след като поселниците бяха спасени, получих овес. Пясъкът не е особено приятен заместител на овеса. След това в течение на цял час трябваше да обяснявам защо в дупките няма нищо, как може пътят да върви в две посоки и защо тревата е зелена. Да ти кажа, Сам, човешкото търпение си има граници. Хващам го аз за яката и го помъквам надолу по склона. По пътя то така ме изпорита, че целите ми крака са в синини от коленете надолу; и зъбите си остави два-три пъти в палеца ми, че и ръката ми одра. Но, слава богу, вече го няма — продължава Бил. — Отиде си. Показах му откъде да мине и с един ритник му съкратих пътя с пет-шест крачки. Жалко, че изгубихме откупа. Но ако не бях направил това, трябваше да отида в лудницата — друг изход нямаше.

Бил пухти и дуете бузи, но на зачервеното му лице се изписва неизразимо спокойствие и доволство.

— Бил — питам го аз, — страдал ли е някой от сърце във вашето семейство?

— Не — казва Бил, — нищо хроническо освен малария и нещастни случаи. Защо?

— Тогава обърни се — казвам му — и погледни зад гърба си.

Бил се обръща, вижда хлапака, пребледнява, тръшва се на земята и безмилостно започва да скубе трева. Цял час тръпнах от страх за разсъдъка му. После му съобщих, че смятам да приключим незабавно тази работа и че ако Дорсит е приел предложението ни, до полунощ ще сме взели откупа и ще сме офейкали. Така Бил се съвзе дотолкова, че дори успя да се усмихне немощно на хлапето и му обеща, щом се оправи, да играе руски войник във войната с японците.

Аз вече имах готов план как да приберем откупа, без всякаква опасност да попаднем в някаква клопка, и този план би се харесал на всеки професионален детекрадец. Дървото, под което трябваше, да бъде оставен отговорът, а по-късно и парите, беше до пътя; от двете

страни на пътя имаше огради, а зад тях — голи поля. Ако шайка полицаи се скриеше да причака този, който ще дойде за писмото, щяха да го забележат отдалеч сред полето или на пътя. Ааа, не, милички! В осем и половина аз вече седях на дървото, скрит не по-зле от дървесна жаба, и чаках да се появи пратеникът.

Точно в определеното време по пътя се зададе на велосипед някакво момче, намери картонената кутийка до кола, пхна в нея загънато листче и отпрати пак към града.

Аз изчаках един час, за да не ми изиграят някой номер. След това слязох от дървото, прибрах листчето, сниших се и по оградата, по оградата, та в гората. След половин час бях вече в пещерата. Отворих бележката, приближих се до фенера и я прочетох на Бил. Тя беше написана с мастило, с доста разкривен почерк, и по същество гласеше следното:

„До двамата разбойника

Господа, с днешната поща получих писмото ви във връзка с откупа, който искате, за да ми върнете сина. Цената ми се струва височка, затова ви правя контрапредложение, което, надявам се, ще приемете. Ако доведете Джони в къщи и ми платите двеста и петдесет долара в брой, готов съм да ви освободя от него. По-добре да дойдете нощем, защото съседите смятат, че той просто е изчезнал и ако видят някой да го връща, не отговарям какво може да се случи на този някой.

С най-дълбоко уважение
Ебинизър Дорсит“

— Карамба! — извиквам аз. — Що за нахалс...

Но в този миг поглеждам Бил и мълквам. В погледа му се чете такава отчаяна молба, каквато не съм виждал в очите ни на безсловесно, ни на говорещо животно.

— Сам — казва той, — какво са в края на краищата двеста и петдесет долара? Пари поне имаме. Още една нощ с това хлапе, и аз ще отида в лудницата. Според мен господин Дорсит е не само истински джентълмен, но и човек с широки пръсти, щом ни прави

такова великодушно предложение. Нали няма да пропуснем тази чудесна възможност, а?

— Да ти кажа право, Бил — отговарям аз, — това сладурче и на мен нещо започва да ми действа на нервите. Ще го заведем у дома му, ще платим откупа и си обираме крушите.

Отведохме го още същата вечер. Подлъгахме го да тръгне, като му казахме, че баща му му е купил пушка със сребърна инкрустация и мокасини и че на другия ден ще отидем на лов за мечки.

Точно в дванадесет часа почукахме на вратата на Ебинизър. И в минутата, в която според първоначалния ни план аз би трябвало да измъквам хиляда и петстотинте долара от кутийката под дървото, Бил вече броеше двеста и петдесет долара в ръката на Дорсит.

Когато хлапето разбра, че се готвим да го оставим у дома, зарева по-силно от орган и се впи като пиявица в крака на Бил. Малко по малко баща му го отлепи — като лейкопласт.

— Колко време можете да го удържите? — нита Бил.

— Не съм вече силен както някога — казва старият Дорсит, — но мога да ви гарантирам десет минути.

— Предостатъчно — казва Бил. — За десет минути аз ще прекося Централните, Южните и Среднозападните щати и спокойно ще се добера до канадската граница.

И макар нощта да беше много тъмна, Бил — много дебел, а аз — много добър бегач, трябва да ви кажа, че успях да го догоня чак на миля и половина от града.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.